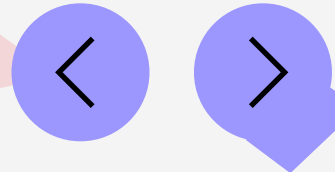

OF REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARINI ÖNLEME EĞİTİMLERİ

ORTAOKUL SUNUM

SUNUM İÇERİĞİ

- 1- Çocuk Hakları
- 2- İhmal ve İstismardan Korunma Hakkı
- 3- İhmal- İstismar Nedir? Türleri Nelerdir?
- 4- Kişisel Güvenlik- Kişisel Sınırlar
- 5- İyi Dokunuş- Kötü Dokunuş
- 6- İyi Sır- Kötü Sır
- 7- Özel Güvenlik Kuralları
- 8- Sanal Dünyada Riskler
- 9- Becky'in Hikayesi
- 10- Güvenlik
İçin Alınabilecek Önlemler

Çocuk Nedir?

18 yaşına kadar her
birey çocuktur.

Haklarımızı Öğreniyoruz

1- Yaşama hakkı

2- Eğitim alma hakkı

3- Sağlıklı beslenme hakkı

4- Savaşlardan veya diğer tehlikelerden korunma hakkı

5- Düşüncelerini ifade edebilme hakkı

6- Görüşlerinin alınması hakkı

7- Dinlenme ve oyun hakkı

8- Kendi haklarını öğrenme hakkı

9- İsim alma, anne babasını tanıma ve bilme, onlar tarafından bakılma hakkı

10- İhmal ve istismardan korunma hakkı

İHMAL VE İSTİSMARDAN KORUNMA HAKKI

İhmal Nedir?

Çocuğun kendisinden büyük olan kişiler ve ailesi tarafından bazı ihtiyaçlarının karşılanmamasıdır. Buna örnek verebilir misiniz? (Örn; Çocuğun babası okul için gerekli olan bir kitabı parası olmasına rağmen almıyorsa onu ihmal ediyordur).

İstismar Nedir?

İstismar: Kendisinden büyükler tarafından çocuğun bedenine, duygularına ve düşüncelerine zarar verilmesidir. Yani onun güvenliğinin tehlikeye atılmasıdır.

İstismar Türleri

- Fiziksel İstismar; Çocuğa karşı; sağlığına, yaşamına, gelişimine veya onuruna zarar veren ya da zarar verebilme olasılığı yüksek, kasıtlı fiziksel güç kullanılmasıdır.
- Cinsel İstismar: Çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir.
- Duygusal İstismar: Ebeveyn ya da çocuğa bakan kişinin davranışları ya da sözleriyle çocuğun ruh sağlığını bozacak etkide bulunması ve çocuğun bu nedenle büyüme gelişme ve ruh sağlığı açısından genetik kapasitesine ulaşmasının engellenmesidir. Bu durum bir süreç içinde, pek çok defalar tekrarlanabileceği gibi, tek bir seferde de gerçekleşebilir.

ETKİNLİK: Güvenli/ Tehlikeli/ Riskli

«Güvenli, tehlikeli olanın karşıtı ya da tehlikesiz demektir. Yani tehlikede olmamak güvende olmaktır. Çocuğun tehlikede olması istismar ediliyor olmasıdır. Bir de riskli kelimesi üzerinde duralım. Bir durum veya olay tehlike ihtimali taşıyorsa, sonucunda kişi ya da çocuğun zarar görme ihtimali varsa o durum risklidir.»

Şimdi bir sonraki sayfada örneklere bakalım ve örneklerdeki durumların tehlikeli mi güvenli mi ya da riskli mi olduklarına hep birlikte karar verelim. Bunu küçük bir oyunla yapalım isterseniz. Ben size bazı cümleler okuyacağım, bu cümlelerdeki durum veya olayların tehlikeli veya riskli bir durum olduğunu düşünenler ayağa kalsınlar, güvenli bir durum olduğunu düşünenler otursun.

Tüm örnekler bittikten sonra örneklerin tek tek üzerinde duracağız ve davranışın sonuçlarını tartışarak karara bağlayacağız.

ETKİNLİK: Güvenli/ Tehlikeli/ Riskli

«Kaykayı ile parka giden Gökhan kask ve dizlik takmamaya karar vermiştir.»

“Elif evde yalnızken telefon çaldı. Telefondaki kişi annesinin evde olup olmadığını sordu. Elif de annesinin evde olmadığını, ama biraz sonra geleceğini söyledi.

“Seda parkta oynarken yaşlı bir dede kedisini kaybettiğini söyler, Seda’dan kediyi aramasına yardım etmesini ister. Seda kendisine yardım edemeyeceğini söyleyerek oradan uzaklaşır.

“Esin parkta oynarken çocuklara şeker dağıtan tanımadığı birisinden şeker aldı.”

“Beyza okuldan eve giderken evlerinin yakınına gittiğini söyleyen bir yabancıнын arabasına bindi.”

“Pınar kendisinin fotoğrafını çekmek isteyen bir kişiye bunu istemediğini söyleyerek izin vermedi.”

PATRON KİM?

Bir durumun güvenli mi, tehlikeli mi riskli mi olduğuna Kim Karar Verecek?

Buradaki örneklere benzer çeşitli durumlarda durumun güvenli mi, tehlikeli mi ya da riskli mi olduğuna ve bu durumda güvenli davranışın ne olduğuna karar verecek olan sizsiniz. Yani patron sizsiniz.

EVDE YALNIZKEN TELEFONUNUZ ÇALDIĞINDA
NE YAPARSINIZ?

Evde yalnızken telefonunuz çaldığında;

Evde yalnız olduğunu söyleme.

Karşıdakiinin ismini vermesini bekle.

Tanımadığın kişiye adını,yaşıını, adresini söyleme, sorduğu sorulara cevap verme.

Anne ve babanın su anda meşgul olduğunu, bir mesajı varsa onlara ileteteğini söyle.

Telefonu hemen kapat.

EVDE YALNIZKEN KAPI ÇALDIĞINDA NE YAPARSIN?

Evde yalnızken kapı çaldığında;

Kapıyı açma.

Evde yalnız olduğunu söyleme.

BİR YERDE
KAYBOLDUĐUNDA NE YAPARSIN?

Kaybolduđunu Hissettiđin Anda ;

Annem ve babamı kaybettiđin yerden uzaklařma

Mađazadaysan kasiyerden ya da en yakındaki güvenlik görevlisinden yardım iste.

**BİR YABANCI SENDEN BİR ŞEYLERİ TAŞIMAN İÇİN YARDIMINI İSTERSE
NE YAPARSIN?**

**Bir yabancı senden bir şeyleri taşıman
için yardımını isterse;**

Nazikçe reddet, HAYIR de.

(Kusura bakmayın, ben, taşıyamam)

Senden büyüklerin o kişiye daha iyi yardım edebileceğini unutma

**BİR KİŞİ (YABANCI VEYA TANIDIK) SENİ
ARABASIYLA GİDECEĞİN YERE BIRAKMAK İSTERSE NE YAPARSIN?**

Bir kişi (yabancı veya tanıdık) seni arabasıyla
gideceğın yere bırakmak isterse;

Kesinlikle arabaya binme

***Annene ve babana sormadan bunu yapamayacağını söyle ve nazikçe reddet,
HAYIR de.***

**Güvende kalabilmek için gerekli güvenlik
numaralarını ezberle.. Ambulans 112, Polis 155, Yangın 110**

Kişisel Güvenlik

Kişisel Sınırlar

«Bu zamana kadar bahsettiklerimiz genel güvenlik kuralları idi. Bir de kişisel güvenlik kurallarından söz edebiliriz.

Kişisel güvenlik nedir sizce?

Kişisel güvenlik bir kişinin kendi güvenliğidir. Kendimizin ve bedenimizin güvenliği için alarmda olmamız gereken bazı çok önemli durumlar vardır.»

Kişisel Güvenliğimiz ile İlgili Bilmemiz Gerekenler

İYİ DOKUNUŞ

*Anne babamızın bizi sevmesi

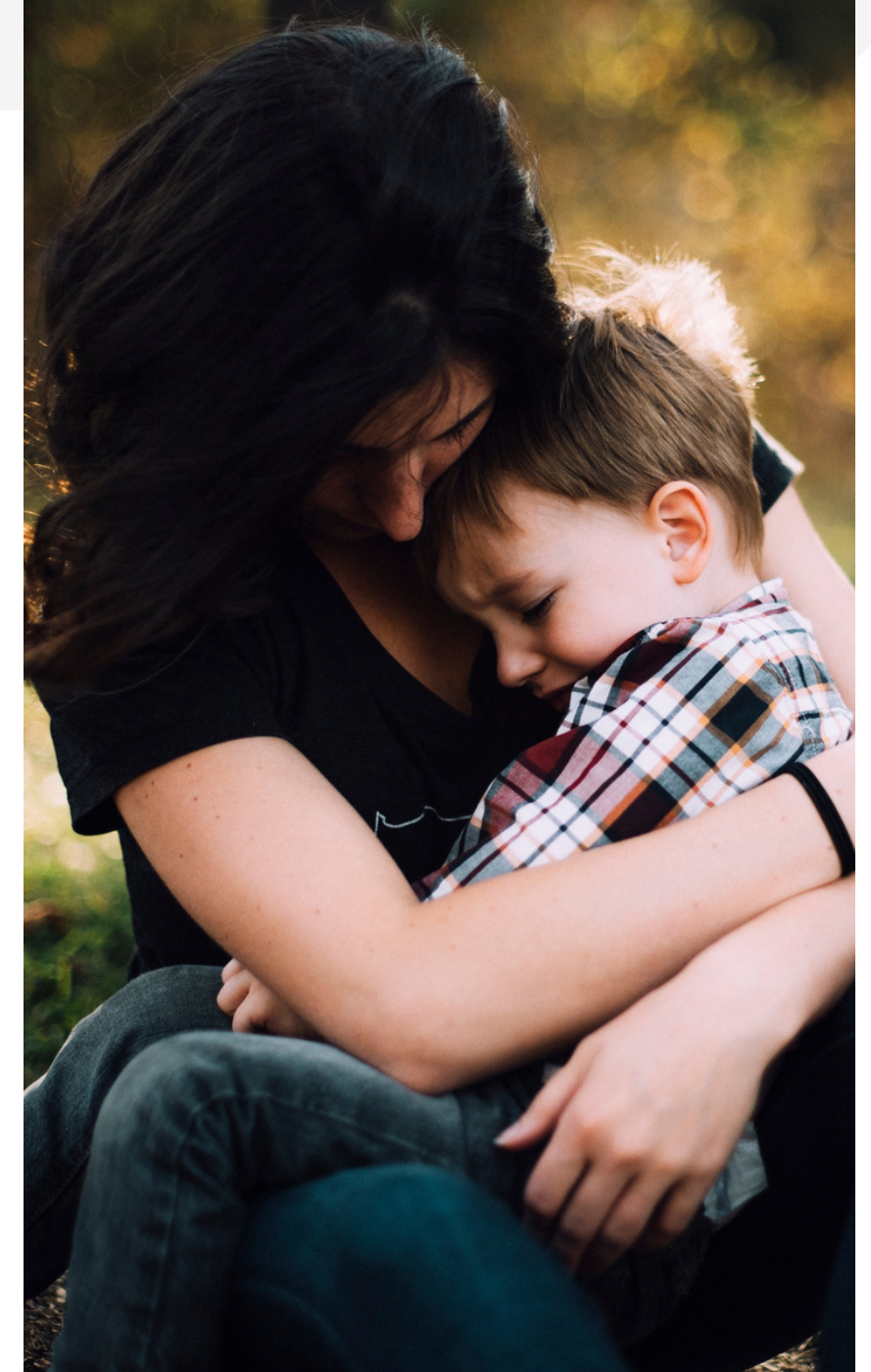
*Annemizin bize banyo yaptırması

*Anne babamızın yatarken iyi geceler öpücüğü vermesi

*Anne babamız yanımızdayken doktorun bizi muayene etmesi

*Bir arkadaşımızla tokalaşmak ya da çak yapılması

Eğer bir dokunuş sizi rahatsız etmiyorsa, iyi hissettiriyorsa iyi dokunuştur.

Kişisel Güvenliğimiz ile İlgili Bilmemiz Gerekenler

KÖTÜ DOKUNUŞ

Bir dokunuş;

Senin rahatsızlık, tedirginlik, mutsuzluk, güvensizlik hissetmene neden oluyorsa,

Canını acıtıyorsa,

Hoşlanmıyorsan,

İstemediğin halde zorla yapıyorsa,

Canını acıtmamasına rağmen, istemediğin bir dokunuşa, bu kötü dokunuştur.

Vücudumuzun Özel Bölgeleri

01

Özel bölgelerimize yapılan dokunuşlar bütün çocuklar için kötü dokunuşlardır. Şimdi özel bölgelerimizden bahsedelim.

02

Mayonun kapattığı bölgeler ve dudaklar özel bölgelerdir.

03

Hiç kimse "SENİN" bedeninin özel bölgelerine bakamaz, dokunmaz.

04

Hiç kimse bir başkasının özel bölgelerine bakmaya ve dokunmaya "SENİ" zorlayamaz. Sende başkalarının özel bölgelerine dokunmamalısın.

05

Sadece annen veya baban özel bölgen incindiğinde senden izin alarak; bir de doktor ve hemşireler annen baban yanındayken seni iyileştirmek için özel bölgene bakabilir veya dokunabilir.

iyi Sır–Kötü Sır

«Sır ne demektir? Tüm sırlar saklanmalı mıdır?

Bazı sırlar saklanmalıdır. Özellikle bizi rahatsız eden sırlar kötü sır olarak tanımlanır.

iyi sırlar bizi mutlu hissettirir. Örneğin doğum günü sürprizi gibi. Kötü sır ise ise bizi mutsuz ve kötü hissettirir. Bizi rahatsız eden bir sırrı saklamak doğru değil ve sır olarak kalmaması gerekir, hemen güvendiğimiz birine anlatmamız gerekir.

Sizden büyük bir kişi size ‘bu ikimizin sırrı, bunu kimseye söylememelisin’ dediğinde ve siz de bu sırdan rahatsız oldunuzda ne yapmalıyız?

- Bir sırrı saklamak;
- Rahatsız ediyorsa,
- Mutsuz ediyorsa,
- Kötü hissettiriyorsa

Sonuç
Olarak;

Kötü sırdır ya da saklanmaması gereken bir sırdır ve saklanmamalıdır.

Özel Güvenlik Kuralları

Birisi bizim canımızı acıttığında,
Bize kötü dokunuşta bulunduğunda,
Özel bölgelerimize dokunduğunda
Özel bölgelerimize dokunup sır saklamamızı istediğinde ,

Ne yapmalıyız?

Birisi bu kuralları çiğnemeye kalktığında yani özel bölgene dokunmak istediğinde ya da seni kendi özel bölgesine bakmaya veya dokunmaya zorladığında ya da seni rahatsız eden bir dokunuş karşısında, yani güvenliğini tehdit eden bir durum olduğunda yapman gereken şunlar;

Özel Güvenlik Kuralları

Kesin ve net bir şekilde
“hayır” de.

“ORTAMDAN UZAKLAŞ”

“GÜVENDİĞİN BİR YETİŞKİNE SÖYLE”

Bunun
Senin Suçun Olmadığını
UNUTMA..

“BİRİSİ SENİ DİNLEYENE KADAR
SÖYLEMEYE DEVAM ET”

SANAL DÜNYADA RİSKLER

İnternetin hayatımızdaki önemi ve bize faydaları neler? Sanal dünyada bizi ne gibi riskler bekliyor?

Becky'nin Hikayesi

Becky'nin hikayesi aslında bize ne anlatıyor?;

GÜVENLİK İÇİN ALINABİLECEK ÖNLEMLER

- İnternet kullanımı konusunda kurallarınız ve zaman sınırlamanız olmalı. Aksi takdirde internet bağımlılığı riski söz konusudur.
- Teknik olarak önlemlerinizi almalısınız.
- Profilindeki gizlilik ayarlarını yapılması,
- İsim, adres, telefon, okul ve özel fotoğraflarını paylaşılmaması,
- Paylaşımlarda lokasyon bilgisinin verilmemesi,
- Tanınmayan kişilerin arkadaş listesine eklenmemesi,
- Tahmin edilmesi zor kullanıcı şifreleri edinilmesi,

GÜVENLİK İÇİN ALINABİLECEK ÖNLEMLER

- Karşıdakine doğrudan “hayır” deyin ve kararlı olun. Israrlar karşısında tereddüte düşmeyin.
- Yaşadığınız herhangi bir rahatsız edici olaydan sonra e-mail adresi ve kullanıcı adını değiştirin.
- Ailelerinizin izin vermediği sitelere girmeyin.
- Güvenliğinizi tehdit eden bir durum karşısında istismara uğruyor olabileceğiniz için hemen ailenizle durumu paylaşın. Ailenizin sizi anlamayacağını düşünüyorsanız güvendiğiniz bir yakınınızdan yardım isteyin. Kendiniz hatalı olduğunuzu düşünüyorsanız bile bunu yapın.

KAYNAKÇA

1- Milli Eğitim Bakanlığı Pansiyon Güvenliği

2- http://www.cocukhaklari.gov.tr/condocs//kanun_belgeleri/4058.pdf

3- http://www.cocukhaklari.gov.tr/tr/content/show/23/birlesmis_milletler_cocuk_haklari_sozlesmesi.html

4- http://www.cocukhaklari.gov.tr/condocs//mevzuat/cocuk_haklari_sozlesmesi.pdf

5- Child Maltreatment 2007, U.S. Department of Health & Human Services Administration for Children and Families Administration on Children, Youth and Families Children's Bureau. (Online erişim; http://www.acf.hhs.gov/programs/cb/stats_research/index.htm#can)

6- Preventing Child Maltreatment: a guide to taking action and generating evidence. World Health Organization and International Society for Prevention of Child Abuse and Neglect. WHO 2006.

7- Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu. Türk ailesinde adolesan sorunları. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, 1997, Ankara.

8- Milli Eğitim Bakanlığı Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi, Akademik ve Akademik Olmayan Personelin Farkındalık Eğitimi Programı, 2015

9- Tıraşçı Y, Gören S. Çocuk istismarı ve ihmali, Dicle Tıp Dergisi.2007; 3 (1):70-74.

10- Gilbert R, Widom CS, Browne K, Fergusson D, Webb E, Janson S. Child maltreatment 1. Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. Lancet. 2009; 373: 68–81.

11- Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü. İhmal ve İstismarı Önlemeye Yönelik Yaşam Becerileri Kazandırma Eğitimi El Kitabı, 2016, Antalya

12- SEYDOOGULARİ, UNSAL. S. (2017). 3. ve 4. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Geliştirilen Kişisel Güvenlik Farkındalık Eğitim Programının Etkililiğinin Sınanması, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. (Devam ediyor).

13- Sağlam, M. ve Çalışkan, Z. (2015). Cinsel İstismar Mağduru Çocuklarla Çalışan Uzmanların Gözünden Mağdur Çocukların Özellikleri, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 4, 2

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİM.